

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema LXXXI.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

diximus *in* istos tantum recipi. Hoc agendum igitur, vt in illorum etiam finis numero, & Christum amplectamur, qui est iustitia, 1. Cor. 1. v. 30. Fides etiam seruanda, si volumus manere in hac arte, 2. Tim. 4. v. 7. Non deficienti ad hostem Satanam, aur mundum. Deo enim fidem dedimus in Baptismo. Iuste ambulandum, Tit. 1. v. 12.

4. Si sic egerimus, sat tui erimus: Si Deus pro nobis, Rom. 9. v. 31. Pf. 73. v. 25. Dummodo te habeam. Nec finet nos perire custos Israelis, Psal. 121. v. 4. Esa. 41. v. 10. & 43. v. 2. & 46. v. 4. Psal. 23. v. 4. Securitas promissa est, &c.

F I N I S.

T H E M A LXXX.

Prouerb. 22. v. 1.

Melior est fama bona, quam diuitia, &c.

Dispositionem huius Thematis vide supra, in I. parte Promptuarii, Classe I. Num. XVII. pag. 54.

T H E M A LXXXI.

Eccles. 3.

Tempus moriendi.

D I S P O S I T I O.

Salomon Rex sapientissimus Eccles. 3. v. 1. affirmat, Omnes sub caelo actiones, quae cunque fiunt, habere suum certum, & à Deo definitum tempus. Idq; ibidem per pares ostendit. Et quia prima hominis actio est *in* se, ideo tempus nascendi primo loco posuit. At quia post exigui temporis interuallum mors sequitur (hinc illud, Nascetes moritur, finisque ab origine pendet, ideo in illo Catalogo temporum, (*See Register*) tempus moriendi secundum locum tenet. Est autem hoc tempus moriendi, quando Deus iubet nos hinc emigrare. Paucula sunt haec verba Salomonis, ex quibus iam 1. Doctrinam, 2. Admonitionem, 3. & Consolationem petere licebit.

D O C T R I -

De tempore
non hanc apu
Nihil dum
pariter dicit
quam nunqu
12. & 16. Agit
in multos ann
Esa. 48. Pactu
de tempore m
Abraham (i
Blasphemia est
edim non
conatus su
Philippus
es. At quid
tum ellet,
bus patiens
esse mort
1. Hu
rach. 7. v
Certe
dine terre
Non pro
iuente re
2. Sider
remus consi
aut tamen
tur spiritus,
mut &c. Por

Admoner
voca Deus
Nihil solum
cum a Deo h

DOCTRINA

De tempore moriendi sæpe cogitandum: quia id certum, & iam apud Deum definitum est.

Multi dum viuunt & valent, putant nullum fore tempus moriendi, sed semper viuendi. Ideoq; sic viuunt tanquam nunquam morituri. Belsazer, Dan. 5. Diues, Lucae 12. & 16. Aut si cogitant, esse tempus moriendi, ramen id in multos annos reiticiendū putant. Isti noch lang dahin. Esa. 28. Pactum cum morte fecimus. Alii ægre ferunt, si de tempore moriendi coram ipsis fiat mentio. Xerxes ad Artabanum (de miseria vitæ & breuitate disserentem) ait, Mutamus ista tristitia, cum iucunda habeamus, &c. At ethnici nonnulli rectius senserunt. Dum alii ex cranio in conuiuio suos hospites bibere iusserunt.

Philippus Rex Macedo quotidie voluit moneri, Homo es. At quid hoc aliud, nisi, mortalis es? Ideoq; operæ pretium esset, illud *Memento mori*, frequenter inscribi omnibus parietibus, in primis cordi. Imo orandum, Doce nos esse mortales, Psal. 19. v. 6 & 90. v. 12.

1. Hunc enim usum habet illa meditatio, quem Syrach. 7. v. ultimo refert; *Nunquam peccabis.*

Certe non superbiret, Syrac. 10. v. 9. Non tanta solitudine terrena curaret, nummos corraderet, Matthæ 6. v. 19. Non procrastinator esset, Syrac. 5. v. 5. & 18. v. 22. sed in iuuentute recordaretur, Eccl. 12. v. 1.

2. Si de tempore moriendi cogitaremus, alia sæpe iniremus consilia: quã hæc quibus Deum sæpe offendimus, aut tamen si ostrâ nos ipsos fatigamus, Psal. 146. v. 4. Exiuit spiritus, &c. Jac. 4. v. 13. Qui dicitis, Cras proficiscemur &c. Potius domui disposeremus, Esa. 38. v. 1.

ADMONITIO.

Ad monet etiam hoc sapientissimi Salomonis dictum, vt cum Deus euocauerit, simus obediens & patientes. Und sollen tus nicht wegern. Syrac. 41. in fine. Iam olim enim à Deo hoc tempus constitutum, quod nec mutari,
R 3 nec

nec præteriri potest, Job. 14. v. 5. Psal. 139. v. 16. Dies iam scripti in libro.

1. Itaque nec tempus, nec, modus aut genus mortis apud Deum est incognitum, sed præuisum & respectu præscientiæ infallibile.

2. Ita tamen, vt plerunque naturalibus mediis hanc vitam sustentet: aut præter naturæ ordinem aliquid agat pro sua liberrima voluntate. Cum non sit alligatus causis secundis. Et si aliter fuisset euenturum, id ipsum præsciuisset.

Et piorum sane terminus vitæ vel abbreviatur, vt subtrahantur malis, exemplo Josiæ, 2. Reg. 21. v. 20. vel prolongatur, vt diutius seruiant Deo, in Ecclesia vel Reipublica, exemplo Hiskia. Esa. 38. v. 6. Ideo Paulus in Asia seruatur, 2. Cor. 1. v. 9 & c.

Impiis vitæ terminus prolongatur, vt ad pœnitentiam vocentur, 2. Pet. 3. v. 9. Rom. 2. v. 4. & si id non fiat grauius puniantur.

Decurtatur interdum ne ultra peccent, vt Her & Ophan, Gen. 38. Hophni & Pinehas, 1. Sam. 2. v. 34. & vtilis cessent esse molesti, Psal. 55. v. vltimo.

Non itaque fatalis terminus absolute & sine conditione præfinitus est statuendus: Sed vt plurimum cum conditione aliqua promisit Deus vitæ vel longæuitatem, vt Exod. 20. v. 12. Eph. 6. v. 3. Prou. 3. v. 1. vel decurtationem, vt Leuit. 26. v. 16. Deut. 28. v. 15.

Hæc dicuntur, ne i. tentemus Deum & peccemus temeritate, contra quam Christus monet, Matth. 4. vers. 7. & non negligamus media legitima, vt sunt medicamenta: Quale vnum etiam præscriptum legimus Esa. 38. vers. 21.)
(& alia, vt A. G. 127. v. 31.

2. Ne timeamus furorem inimicorum, qui vitæ insidiantur. Sicuti nec capillum poterunt lædere, Luc. 21. v. 18. ita nec ante tempus occidere. Exemplo Christi, Joan. 8. v. 20. patet.

3. Vbi autem anni constituti (Job. 16. v. vlt.) elapsi fuerint,

zint, patienter viam *uniuersa carnis* ingrediamur, 1. Reg. 2. v. 2. Sic enim *omnibus* constitutum est, Heb. 9. v. 27. *Sollen* *uns* alsdann nicht viel Rechnung machen/woran hab ichs *gessen* &c. Tempus ad eum *Stundlein* ist auß getauffen.

CONSOLATIO.

Sed & contra *tadium* & *fastidium* vitæ, quod nonnullos torquet, capiamus consolationem ex his verbis, nec ex impatientia cupiamus mori ante tempus, Sicut Rachel, Gen. 30. v. 2. Hiob. 7. v. 15. Elias. 1. Reg. 19. v. 4. Jonas, Ion. 4. v. 8. Numer. 11. v. 15. etiam Moses optat mori, &c. At cogita, tempus nascendi & moriendi. Et id quidem in manu Dei non in nostra est positum. *Es soll uns* aufspannen nach seinem Willen. Simeon ille vult *solui* & *dimitti* secundam verbum & voluntatem Domini, Luc. 2. vers. 29. Paulus & dissolui & viuere cupit, sicut Deo visum fuerit, Philip. 1. vers. 21. & 24. Fiat voluntas tua dicendum. Sanctus Martinus Turonensis ægrotans, flentibus discipulis. sic ait: *Domine si populo tuo sum necessarius, nõ reuulo laborem* Fiat tua voluntas Domine. Sic tu quoque expecta, bis dir Gott *Feyerabend* gibt. *Es* wird dir noch bald gang werden.

FINIS.

THEMA LXXXII.

Eccles. 7. v. 2.

Melior est dies mortis, die Natiuitatis.

DISPOSITIO.

Si hæc essent verba Ethnici alicuius, aut insipientis hominis, merito dubitaremus an veritati cõsentanea essent. Videtur n. hoc absurdissimum, diem mortis antepone diei natiuitatis: præsertim cum mors luctum, natiuitas vero, (ipso filio Dei teste) gaudium pariat. Joan. 16. imo cum ortus & natiuitas à Deo, mors autem à Diabolo introducta sit, Sap. 2. v. 24. cumque vita Dei donum, mors stipendium peccati sit, Roman. Ideoque 1. audiemus